

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 28 stycznia 2025 r.

WK-IV.431.1.22.2024

Pani

Aneta Raczyńska

Burmistrz Miasta i Gminy Gielniów

Urząd Miasta i Gminy w Gielniowie

Plac Wolności 75

26-434 Gielniów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy: Maciej Sukiennik i Justyna Pałka – starsi inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 27 sierpnia do 20 września 2024 r. kontrolę problemową w Gminie Gielniów, z siedzibą Urzędu Miasta i Gminy w Gielniowie pod adresem Plac Wolności 75 (dalej Gmina).

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej przeznaczonych na realizację zadania własnego w ramach programu „Opieka 75+” – rok 2023.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 18 grudnia 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani Burmistrz wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) – dalej ustawa o finansach publicznych.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224) – dalej ustawa o kontroli w administracji rządowej.

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie

00-950 Warszawa, Plac Bankowy 3/5, tel.: (+48) 22 695 69 95 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /t6j4ljd68r/skrytka

www.gov.pl/web/uw-mazowiecki

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Mazowiecki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.gov.pl/web/uw-mazowiecki w zakładce ochrona danych osobowych.

Program „Opieka 75+” (dalej Program), umożliwia uzyskanie przez gminy wsparcia finansowego w zakresie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym, określonego w art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej³, tj. świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług, w miejscu zamieszkania (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi). W ramach Programu wsparcia finansowego dla gmin udziela się na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji celowej z budżetu państwa nie może przekroczyć 60% kosztów realizacji zadania.

Celem Programu jest zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej, które są osobami samotnymi, samotnie gospodarującymi, a także tych które pozostają w rodzinie.

Środki finansowe przyznane gminie w ramach Programu mogą zostać przeznaczone na:

- dofinansowanie do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym przedmiotowe usługi były już świadczone w ramach programu w latach ubiegłych i będą kontynuowane w danym roku kalendarzowym,
- dofinansowanie do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym usługi te nie były świadczone,
- dofinansowanie do zwiększenia liczby godzin usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej.

W wyniku kontroli prawidłowości wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej przeznaczonych na realizację zadania własnego w ramach programu „Opieka 75+” – rok 2023, dokonano następujących ustaleń:

I. W zakresie organizacji realizacji zadania

Gmina Gielniów jest jednostką samorządu terytorialnego, której ustrój określa ustawa o samorządzie gminnym⁴ oraz Statut Gminy Gielniów⁵, a jej obsługę na podstawie Regulaminu Organizacyjnego⁶ zapewnia Urząd Miasta i Gminy w Gielniowie⁷.

³ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) – dalej ustawa o pomocy społecznej.

⁴ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.).

⁵ Uchwała Nr XIII/47/2019 Rady Gminy Gielniów z dnia 24 września 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Gielniów – dalej Statut Gminy Gielniów.

⁶ Zarządzenie nr 36.2021 Wójta Gminy Gielniów z dnia 30 kwietnia 2021 roku w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta i Gminy w Gielniowie.

⁷ Od 1 stycznia 2024 r. nadano status miasta miejscowości Gielniów § 2 pkt 24 – Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta, zmiany nazwy gminy oraz siedziby władz gminy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1472).

W okresie objętym kontrolą Program w Gminie Gielniów realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gielniowie (dalej GOPS/Ośrodek), będący jednostką organizacyjną Gminy⁸. Podstawą funkcjonowania GOPS jest Statut, stanowiący załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XII/45/2015 Rady Gminy Gielniów z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gielniowie⁹. Zgodnie z treścią ww. statutu GOPS jest budżetową jednostką organizacyjną Gminy Gielniów, działającą na podstawie m.in. ustawy o pomocy społecznej, zaś obsługę finansowo – księgową zapewnia Urząd Gminy w Gielniowie.

Zasady funkcjonowania, struktura organizacyjna i szczegółowy zakres zadań realizowanych przez GOPS zostały uregulowane Zarządzeniem Nr 04/2015 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gielniowie z dnia 1 czerwca 2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gielniowie¹⁰. Zakres zadań pracownika zatrudnionego na stanowisku opiekunki został określony w § 17 ww. Regulaminu.

(akta kontroli str.: 199 - 217)

II. W zakresie finansowania zadania

Gmina Gielniów 4 stycznia 2023 r.¹¹ przekazała do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW) roczne *Zapotrzebowanie na środki budżetowe w ramach programu „Opieka 75+” na dofinansowanie zadania własnego gminy „usługi opiekuńcze” na rok 2023*¹² (dalej Zapotrzebowanie) – w wysokości **39 301,00 zł**.

W związku z pismem Wojewody z dnia 10 maja 2023 r. (znak WPS-I.946.1.317.2023.MP), dotyczącym nowego podziału limitu środków dla województwa mazowieckiego w ramach Programu, dnia 18 maja 2023 r.¹³ Gmina złożyła *Aktualizację*

⁸ Załącznik do Statutu Gminy Gielniów pn. *Wykaz jednostek organizacyjnych Gminy Gielniów*.

⁹ Statut został zmieniony Uchwałą Nr XXIV/56/2016 Rady Gminy Gielniów z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie zmian w statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gielniowie.

Powyższy statut utracił moc na podstawie Uchwały Nr LVIII.299.2024 Rady Miejskiej w Gielniowie z dnia 19 lutego 2024 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gielniowie.

¹⁰ Regulamin został zmieniony Zarządzeniem Nr 3/2022 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gielniowie z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie: wprowadzenia zmiany w Regulaminie Organizacyjnym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gielniowie.

¹¹ Zgodnie z formularzem zapotrzebowania w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej (dalej CAS) termin przekazania został ustalony na 16 stycznia 2023 r.

¹² Zgodnie z pismem Wojewody Mazowieckiego z 16 listopada 2022 r. znak WPS-I.946.2.325.2022.HF, termin na złożenie ww. zapotrzebowania został określony na 30 grudnia 2022 r. Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Kierownika 4 września 2024 r., cyt. „Gmina przekazała roczne zapotrzebowanie na środki z dotacji w dniu 04.01.2023 r. - opóźnienie wynikało z przeciążenia pracowników realizacją dodatkowych zadań dot. m.in. dodatkiem węglowym oraz dodatkami osłonowym”.

¹³ Termin przekazania aktualizacji zapotrzebowania, zgodnie z informacją zawartą na formularzu upływał 16 maja 2023 r. Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika MGOPS z 4 września 2024 r.: „Aktualizacja zapotrzebowania na środki finansowe w ramach Programu „Opieka75+ na rok 2023 na realizację usług

zapotrzebowania na środki finansowe w ramach programu "Opieka 75+" na rok 2023 na realizację usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych – w wysokości 27 471,00 zł.

W toku kontroli ustalono, że ww. kwoty nie wynikały z przewidywanej liczby godzin usług opiekuńczych pomnożonych przez kwotę stawki za godzinę świadczenia usług opiekuńczych określoną w uchwałach Rady Gminy¹⁴.

(akta kontroli str.: 246 – 260, 1001 – 1003)

Gmina reprezentowana przez Wójta Gminy Gielniów przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy zawarła z Wojewodą Mazowieckim umowę Nr WPS-I.946.1.193.2023.Op.75+¹⁵ (dalej Umowa) o wsparcie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym, realizowanego w ramach programu „Opieka 75+” na 2023 rok (dalej zadanie).

W ramach Umowy Wojewoda zobowiązał się do przekazania Gminie Gielniów środków finansowych w formie dotacji celowej w kwocie **27 471,00 zł** z przeznaczeniem na wsparcie finansowe gminy w zakresie świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej spełniających warunki udzielenia pomocy, wskazane w ustawie o pomocy społecznej.

(akta kontroli str.: 262 – 269)

Wydział Finansów i Budżetu MUW pismem z dnia 29 maja 2023 r. (znak WF-I.3112.17.8.2023) poinformował, że Wojewoda Mazowiecki decyzją nr 63 z dnia 24 maja

opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych została wysłana w systemie CAS w dniu 17.05.2023 r. w związku z tym taka data widnieje na dokumencie, który był wysłany w systemie ePUAP z podpisami elektronicznymi osób upoważnionych (Wójta i Skarbnika Gminy) w dniu 18.05.2023 r.”.

¹⁴ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Kierownika MGOPS z 17 września 2024 r.: „W zapotrzebowaniu na środki budżetowe w ramach programu „Opieka 75+” na dofinansowanie zadania własnego gminy „usługi opiekuńcze” na rok 2023 przekazane w całości 04.01.2023 r. Mylnie dodano: Do kol. 7 - 2.000,00 dodano kol. 8-1.200,00=3.200,00 Kol. 9 całkowity koszt realizacji zadania w roku 2023 (...)-65.502,00 podzielono przez godz.-3.200,00=20,46 koszt 1 godziny. W aktualizacji zapotrzebowania na środki budżetowe w ramach programu „Opieka 75+” na rok 2023 przekazane w całości 17.05.2023 r. Ponownie mylnie dodano: Do kol. 7-1.920,00 dodano kol. 8-960,00=+2.880,00 Kol. 9 całkowity koszt realizacji zadania w roku 2023 (...) -55.713,00 podzielono przez liczbę godz.-2.880,00=19,34 koszt 1 godziny.”.

¹⁵ Umowa zawarta pomiędzy Wojewodą Mazowieckim reprezentowanym przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej MUW (data podpisania 5 czerwca 2023 r.) a Gminą Gielniów reprezentowaną przez Wójta Gminy Gielniów przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Gielniów (data podpisania 19 czerwca 2023 r.).

2023 r. zwiększył plany dotacji celowych na 2023 r. zgodnie z klasyfikacją budżetową¹⁶ w dziale 852¹⁷, rozdziale 85228¹⁸ § 2030¹⁹.

Środki finansowe dotacji przyznane w ramach Umowy wprowadzono do budżetu Gminy²⁰ na podstawie Uchwały Nr LI.258.2023 Rady Gminy Gielniów z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie zmian w uchwale budżetowej na 2023 rok w dziale 852, rozdziale 85228 § 2030.

Kontroli poddano prawidłowość wprowadzenia do budżetu Gminy środków dotacji przeznaczonych na realizację kontrolowanego zadania. Ustalono, że przyznana dotacja została ujęta w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej w planie dochodów.

(akta kontroli str.:270 – 324)

Na podstawie przedłożonych wyciągów bankowych (dalej Wb) ustalono, że Gmina w 2023 r. na realizację zadania otrzymała z MUW środki finansowe w kwocie **27 471,00 zł**. Środki z dotacji wpłynęły na rachunek bankowy²¹ Gminy²² w transzach jn.:

- 13 243,00 zł w dniu 26 czerwca 2023 r. (Wb nr 55/2023),
- 2 264,00 zł w dniu 10 lipca 2023 r. (Wb nr 60/2023),
- 2 265,00 zł w dniu 10 sierpnia 2023 r. (Wb nr 71/2023),
- 2 678,00 zł w dniu 23 października 2023 r. (Wb nr 96/2023),
- 3 050,00 zł w dniu 10 listopada 2023 r. (Wb nr 105/2023),
- 3 971,00 zł w dniu 8 grudnia 2023 r. (Wb nr 118/2023).

Środki z dotacji przekazane przez Gminę²³ wpłynęły na rachunek bankowy GOPS łącznie ze środkami na inne wydatki zgodnie z przedstawionymi wyciągami bankowymi, ze wskazaniem kwoty, działu oraz paragrafu klasyfikacji budżetowej, w transzach jn.:

- 13 243,00 zł w dniu 28 czerwca 2023 r. (Wb nr 108/2023),

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.) – dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

¹⁷ Dział 852 – Pomoc społeczna – dalej dział 852.

¹⁸ Rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – dalej rozdział 85228.

¹⁹ § 2030 – Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) dla jednostek samorządu terytorialnego – dalej § 2030.

²⁰ Uchwała Nr XLVII.332.2023 Rady Gminy Gielniów z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie Uchwała Budżetowa na rok 2023.

²¹ Rachunek bankowy nr: 91 9145 1066 3000 1515 2000 0011 wskazany w § 1 ust. 1 Umowy.

²² Wpływ środków dotacji z MUW ujęto w ewidencji księgowej Gminy na kontach: strona Wn 133/03 Rachunek bieżący – dotacje z MUW w Warszawie oraz strona Ma 901/01/02 Dochody budżetowe z tytułu dotacji subwencji i udziałów.

²³ Przekazanie środków dotacji do GOPS ujęto w ewidencji księgowej Gminy na kontach: strona Ma 133/03 Rachunek bieżący – dotacje z MUW w Warszawie oraz strona Wn 223/02/01 Dotacje.

- 2 264,00 zł w dniu 12 lipca 2023 r. (Wb nr 118/2023),
- 2 265,00 zł w dniu 14 sierpnia 2023 r. (Wb nr 138/2023),
- 2 678,00 zł w dniu 25 października 2023 r. (Wb nr 183/2023),
- 3 050,00 zł w dniu 14 listopada 2023 r. (Wb nr 195/2023),
- 3 971,00 zł w dniu 13 grudnia 2023 r. (Wb nr 213/2023).

W związku z wpływem środków dotacji dokonano stosownych zapisów w księgach rachunkowych zgodnie z zasadami (polityką) rachunkowości jednostek realizujących zadanie²⁴. Porównano zapisy w ewidencji księgowej Gminy w zakresie wpływu ww. środków z wyciągami bankowymi – rozbieżności nie stwierdzono.

(akta kontroli str.: 185 – 198, 218 – 229, 337 – 390)

III. W zakresie realizacji zadania

W okresie objętym kontrolą Kierownik GOPS na podstawie złożonych wniosków o przyznanie usług opiekuńczych, decyzjami administracyjnymi²⁵ przyznał pomoc w formie usług opiekuńczych w ramach Programu „Opieka 75+” w 2023 r. dla 9 podopiecznych²⁶. W decyzjach określono m.in. okres obowiązywania świadczenia usług, dni w jakich miały być świadczone usługi oraz liczbę przysługujących godzin opieki.

Zgodnie z Programem koszt realizacji zadania wylicza się poprzez pomnożenie całkowitej liczby godzin np. usług opiekuńczych przyznanych decyzją administracyjną osobie w wieku 75 lat i więcej na rok 2023 przez koszt 1 godziny usług opiekuńczych określony w uchwale rady gminy. W 2023 r. Rada Gminy ustaliła stawkę godzinową za zrealizowaną godzinę usług opiekuńczych na podstawie uchwał Rady Gminy Gielniów *w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania* Nr: XXV.118.2021 z dnia 29 stycznia

²⁴ Rachunkowość Gminy prowadzona była na podstawie Zarządzenia Nr 6/2018 Wójta Gminy Gielniów z dnia 15 stycznia 2018 r. *w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości*, która została zmieniona Zarządzeniami Wójta Gminy Gielniów Nr: 6/2022 z dnia 31 stycznia 2022 r. oraz 97/2022 z dnia 14 listopada 2022 r.

Natomiast rachunkowość Ośrodka prowadzona była na podstawie polityki rachunkowości wprowadzonej Zarządzeniem Nr 26.2021 Wójta Gminy Gielniów z dnia 12 marca 2021 r. *w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gielniowie*.

²⁵ Zarządzenie Nr 16/2019 Wójta Gminy Gielniów z dnia 6 marca 2019 r. *w sprawie udzielenia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy*.

²⁶ Do akt kontroli załączono zestawienie decyzji zawierające: nr decyzji oraz okres obowiązywania, ilość dni i godzin przyznanych usług opiekuńczych oraz stawkę odpłatności za świadczone usługi.

2021 r.²⁷, XXVI.127.2021 z dnia 26 marca 2021 r. oraz LV.277.2023 z dnia 10 listopada 2023 r. Zgodnie z ww. uchwałami koszt jednej godziny usług opiekuńczych wynosił:

- 20,00 zł – w okresie od 1 stycznia do 10 października 2023 r.,
- 36,00 zł – w okresie od 11 października do 31 grudnia 2023 r.

(akta kontroli str.: 230 – 245, 391 – 685)

W 2023 r. usługi opiekuńcze dla osób w wieku 75 lat i więcej, r. świadczone były przez 2 opiekunki zatrudnione na podstawie umowy o pracę²⁸.

Weryfikacji poddano rejestry zrealizowanych godzin usług opiekunek, które zawierały następujące dane: imię i nazwisko usługobiorcy, datę świadczenia usług, ilość godzin zrealizowanych usług, podpis usługobiorcy²⁹, uwagi, łączną ilość godzin zrealizowanych w danym miesiącu.

Ustalono, że liczba godzin zrealizowanych usług wskazana w sprawozdaniu z realizacji zadania wyniosła 1 505,5 godziny podczas gdy faktyczna liczba zrealizowanych godzin ustalona w toku kontroli wyniosła 1 495 godzin (różnica 10,5 godziny).

Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika MGOPS z 4 i 9 września 2023 r.: „W sprawozdaniu z realizacji programu „Opieka75+” wg stanu na 31.12.2023 r. wykazano 1505,5 godziny. Omyłkowo zaliczono usługi opiekuńcze 11 godz. z usług opiekuńczych świadczonych poza programem, u tej samej osoby (...)” oraz „Pani (...) omyłkowo wpisano w miesiącu kwietniu 2023 r. 7 godzin, a zrealizowano 7,5 godz. (błąd w podliczeniu).”.

(akta kontroli str.: 91 – 110, 704 – 768, 933 – 1002)

²⁷ Uchwała została zmieniona Uchwałą Nr LIII.267.2023 Rady Gminy Gielniów z dnia 18 września 2023 r. w sprawie zmiany do Uchwały Nr XXV.118.2021 Rady Gminy Gielniów z dnia 29 stycznia 2021r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. – zgodnie z § 3 uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego, tj. od 11 października 2023 r.

²⁸ W tym jedna opiekunka zatrudniona przez MGOPS oraz druga zatrudniona przez Urząd Gminy i oddelegowana do pracy w MGOPS.

Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika MGOPS z 9 września 2024 r.: „Opiekunki w ramach zawartych umów z MGOPS nie świadczyły wyłącznie usług opiekuńczych z Programu Opieka 75+”, „MGOPS nie zapewniał usług opiekuńczych w trakcie trwania urlopów oraz zwolnień lekarskich opiekunów.”.

Urząd Gminy wystawiał noty księgowe obciążające MGOPS, które obejmowały wynagrodzenie opiekunki.

²⁹ Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika MGOPS z 9 września 2024 r. „(...) w zeszytach opiekunek nie codziennie widnieją podpisy podopiecznych potwierdzające usługi opiekuńcze z uwagi na złe samopoczucie i niemożność podpisu.”.

Ponadto stwierdzono rozbieżności pomiędzy liczbą godzin przyznanych usług oraz dni, w których realizowano usługi zgodnie z decyzjami Kierownika GOPS w stosunku do faktycznie wykonanych usług, tj.:

- w miesiącu styczniu 2023 r.:
 - Pani W.K. – 2 stycznia – zrealizowano 2,5 godz., zamiast 1,5 godz. wynikającej z decyzji,
 - Pan M.Z. – 2 stycznia – zrealizowano 2,5 godz., zamiast 1,5 godz. wynikającej z decyzji.
- w miesiącu kwietniu 2023 r.:
 - Pani J.B. – 18 kwietnia 2023 r. – zrealizowano 3 godz. usług opiekuńczych, zamiast 1,5 godz. zgodnie z decyzją,
 - Pani M.G. – 19 kwietnia – zrealizowano 3 godz., zamiast 2 godz. zgodnie z decyzją,
 - Pan M.Z. – 17 kwietnia – zrealizowano 3 godz., zamiast 1,5 godz. zgodnie z decyzją oraz 19 kwietnia – zrealizowano 2 godz., zamiast 1,5 godz. zgodnie z decyzją.

Stwierdzono, że liczba godzin zrealizowanych usług jest o 6,5 wyższa niż wynikająca z decyzji. Kierownik MGOPS dnia 4 września 2023 r. złożył wyjaśnienie w powyższym zakresie.

(akta kontroli str.: 392 – 685, 704 – 757)

Kontrolujący zweryfikowali prawidłowość wydatkowania środków z dotacji oraz środków własnych biorąc pod uwagę prowadzone rejestry opiekunek w zakresie ilości zrealizowanych godzin usług, stawki godzinowej ustalonej w uchwałach Rady Gminy oraz liczby przyznanych godzin usług w decyzjach Kierownika GOPS w 2023 r. z danymi wynikającymi z przedstawionego wyjaśnienia dotyczącego ilości zrealizowanych godzin w każdym miesiącu 2023 r.³⁰.

Na podstawie Sprawozdania z realizacji Programu³¹ oraz rozliczenia wydatków sporządzonego przez pracownika, dokonującego rozliczeń wynagrodzeń opiekunek ustalono, że GOPS w 2023 r. poniósł na realizację zadania wydatki w rozdziale 85228 w kwocie ogółem **36 070,00 zł**, z tego:

- ze środków finansowych dotacji na realizację usług w ramach programu „Opieka 75+” kwotę 21 642,00 zł,
- ze środków własnych kwotę 14 428,00 zł.

³⁰ Zestawienia dotyczące zrealizowanych godzin usług w ramach Programu oraz wydatkowanych środków w poszczególnych miesiącach stanowią akta kontroli.

³¹ Sprawozdanie z realizacji programu "Opieka 75+", wg stanu na 31 grudnia 2023 r. – dalej Sprawozdanie z realizacji Programu.

Wydatki ze środków finansowych dotacji celowej w kwocie **21 642,00 zł** na realizację usług opiekuńczych w ramach programu „Opieka 75+” ujęto w §§ klasyfikacji budżetowej:

- § 4010³² – w kwocie 17 718,60 zł,
- § 4110³³ – w kwocie 426,00 zł,
- § 4120³⁴ – w kwocie 58,20 zł,
- § 4300³⁵ – w kwocie 3 439,20 zł.

Wydatki ze środków własnych w kwocie 14 428,00 zł na realizację usług opiekuńczych w ramach programu „Opieka 75+” ujęto w §§ klasyfikacji budżetowej:

- § 4010 – w kwocie 11 812,40 zł,
- § 4110 – w kwocie 284,00 zł,
- § 4120 – w kwocie 38,80 zł,
- § 4300 – w kwocie 2 292,80 zł.

Wydatki poniesione przez GOPS na realizację zadania w ramach Programu „Opieka 75+” w 2023 r. wyniosły ogółem kwotę 36 070,00 zł, z tego:

- ze środków własnych 14 428,00 zł, co stanowiło 40,00% całkowitego kosztu realizacji zadania,
- z dotacji 21 642,00 zł, co stanowiło 60,00% całkowitego kosztu realizacji zadania.

Stwierdzono, że zachowany został procentowy udział środków własnych w całkowitych kosztach realizacji zadania, zgodnie z zapisami § 2 ust 3 Umowy.

(akta kontroli str.: 915, 945 – 957)

Wynagrodzenia dla opiekunek realizujących usługi opiekuńcze w ramach Programu „Opieka 75+” od miesiąca stycznia do czerwca były wypłacane ze środków własnych Gminy, natomiast w z chwilą wpływu pierwszej transzy środków dotacji otrzymanych w ramach Umowy w dniu 26 czerwca 2023 r. dokonano refundacji wynagrodzeń ze środków dotacji. Od miesiąca lipca do grudnia 2023 r. część wynagrodzenia dla opiekunek pokrywano ze środków dotacji, dokonując w ewidencji księgowej stosownych zapisów wynikających z poleceń księgowania i wyciągów bankowych. Płatności wynagrodzenia dokonywano przelewem na rachunek bankowy na podstawie list płac.

³² § 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników – dalej § 4010.

³³ § 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne – dalej § 4110.

³⁴ § 4120 – Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy – dalej § 4120.

³⁵ § 4300 – Zakup usług pozostałych – dalej § 4300.

Porównano dowody stanowiące podstawę dokonania wydatków poniesionych w ramach realizacji zadania (m.in. umowy o pracę z opiekunkami, rejestry zrealizowanych usług opiekuńczych, listy płac, polecenia księgowania, noty księgowe oraz wyciągi bankowe) z zapisami w ewidencji księgowej oraz wyciągami bankowymi – rozbieżności nie stwierdzono. Ponadto nie stwierdzono opóźnień w realizacji zobowiązań wynikających z dowodów księgowych.

(akta kontroli str.: 91 – 110, 704 – 903)

Kontroli poddano 100% wydatków poniesionych na realizację kontrolowanego zadania.

Skontrolowane dowody księgowe, dokumentujące wydatki na realizację zadania (tj. listy płac, polecenia księgowania, noty księgowe, rejestry godzin opiekunek i wyciągi bankowe) spełniały wymogi dowodu księgowego określone w art. 21 ust. 1 pkt 1-5 ustawy o rachunkowości³⁶.

Stwierdzono natomiast, że przedstawione dowody księgowe nie zawierały danych lub zawierały niekompletne dane w zakresie wymogów określonych w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości (dekretacja). Ponadto ww. dowody nie zawierały danych określonych w § 4 ust. 2 Umowy, tj. informacji z jakich środków wydatkowana kwota została pokryta.

Dla środków przeznaczonych na realizację zadania GOPS prowadził dokumentację finansowo – księgową oraz ewidencję księgową wydatków ze środków własnych oraz środków dotacji w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji gospodarczych. Wydatki zostały zaklasyfikowane zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

(akta kontroli str.: 769 – 914)

Z przedstawionych dowodów źródłowych wynika, że środki finansowe dotacji przekazane na realizację zadania zostały wykorzystane zgodnie z celem, na jaki zostały przyznane w terminie do 31 grudnia 2023 r., zgodnie z § 1 ust. 3 oraz § 2 ust. 1 Umowy.

W związku z kapitalizacją odsetek³⁷ od łącznej kwoty środków finansowych przekazanych przez MUW w formie dotacji w tym od środków otrzymanych na realizację zadania objętego kontrolą, Gmina w 2023 r. uzyskała przychód w wysokości 21,02 zł. Zwrotu

³⁶ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.) – dalej ustawa o rachunkowości.

³⁷ Zgodnie z § 2 ust. 1 Umowy, ewentualne przychody uzyskanych przy realizacji Umowy oraz odsetki bankowe od przekazanych przez Wojewodę środków należy zwrócić do budżetu Wojewody.

ww. kwoty dokonano dnia 2 stycznia 2024 r. (Wb nr 1/2024) na rachunek bankowy MUW wskazany w Umowie (§ 2 ust. 8).

(akta kontroli str.: 929 - 930)

IV. W zakresie zwrotu niewykorzystanych środków dotacji

GOPS w dniu 29 grudnia 2023 r. (Wb nr 223/2023) przekazał niewykorzystaną kwotę dotacji w wysokości 5 829,00 zł na rachunek bankowy Gminy. Następnie Gmina dokonała zwrotu niewykorzystanej dotacji na wskazany w Umowie o dotację rachunek bankowy MUW wskazany w Umowie w dniu 29 grudnia 2023 r. (Wb nr 272/2023), bez podania informacji określonych w § 2 ust. 6 Umowy.

(akta kontroli str.: 933 – 936)

V. W zakresie sprawozdawczości dotyczącej realizowanego zadania

W związku z pisemnym wezwaniem Wojewody z dnia 12 lutego 2024 r. (znak WRPS-I.0442.7.2.2024.MP) Gmina dnia 15 lutego 2024 r. przekazała za pośrednictwem platformy ePUAP do MUW Sprawozdanie z realizacji Programu, tj. po terminie określonym w § 2 ust. 9 Umowy³⁸.

Wielkości liczbowe wykazane w Sprawozdaniu z realizacji Programu w zakresie wykorzystania środków dotacji były zgodne z danymi ujętymi w ewidencji księgowej GOPS. W związku z ustaleniami opisanymi na stronie 7 i 8 stwierdzono, że ww. sprawozdanie nie zostało sporządzone w sposób rzetelny. Błędne wykazanie liczby zrealizowanych godzin usług wpływa na prawidłowość wydatkowania środków z dotacji przeznaczonych na realizację Programu.

(akta kontroli str.: 947 – 957)

W wyniku kontroli ustalono, że dane wykazane w sprawozdaniach budżetowych Rb-27S³⁹ oraz Rb-28S⁴⁰ za okres sprawozdawczy od początku roku do 31 grudnia 2023 r. w części dotyczącej środków z dotacji w ramach rozdziału 85228 klasyfikacji budżetowej były zgodne z zapisami w ewidencji księgowej oraz zostały przekazane do Regionalnej Izby

³⁸ Na formularzu sprawozdania z realizacji zadania przekazanego za pośrednictwem CAS widnieje data wysłania 18 stycznia 2024 r.

³⁹ Sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.

⁴⁰ Sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.

Obrachunkowej z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴¹.

(akta kontroli str.: 958 – 961)

Zgodnie z zapisem art. 48 ustawy o finansach publicznych w 2023 r. nie dokonywano lokat wolnych środków z dotacji przeznaczonych na realizację zadania⁴².

(akta kontroli str.: 931 – 932)

VI. Ocena zagadnień poddanych kontroli

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia polegające na:

- nieprawidłowym rozliczeniu wykonanych usług opiekuńczych w ramach realizacji zadania poprzez uwzględnienie 10,5 godziny usług opiekuńczych, które nie kwalifikowały się do dofinansowania w ramach Programu.
- nierzetelnym sporządzeniu Sprawozdania z realizacji Programu poprzez wykazanie 1 505,5 godziny usług opiekuńczych zrealizowanych w ramach Programu, zamiast faktycznej liczby 1 495 godzin usług,

W związku z powyższym kwota środków w wysokości 126,00 zł⁴³ otrzymanych z MUW na realizację zadania stanowi, zgodnie z art. 169 ustawy o finansach publicznych, dotację pobraną w nadmiernej wysokości i podlega zwrotowi do budżetu MUW na zasadach określonych w § 2 ust. 7 Umowy,

- realizacji usług opiekuńczych niezgodnie z dziennym limitem określonym w decyzji Kierownika GOPS w wymiarze łącznie 6,5 godziny.

W związku z powyższym kwota środków w wysokości 78,00 zł⁴⁴ otrzymanych z MUW na realizację zadania stanowi, zgodnie z art. 169 ustawy o finansach publicznych, dotację pobraną w nadmiernej wysokości i podlega zwrotowi do budżetu MUW na zasadach określonych w § 2 ust. 7 Umowy,

⁴¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 454 ze zm.) – załącznik nr 41 *Terminy przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego*.

⁴² Oświadczenie Burmistrza Miasta i Gminy Gielniów oraz Kierownika MGOPS w Gielniowie z dnia 27 sierpnia 2024 r.

⁴³ Łączny koszt świadczonych usług w związku z przyjętą stawką godzinową wyniósł 210,00 zł (10,5 godz. x 20,00 zł). Kwota środków dotacji celowej, z których zostały opłacone ww. usługi, tj. maksymalnie 60% kosztów realizacji zadania, wyniosła 126,00 zł (210,00 zł x 60%).

⁴⁴ Łączny koszt świadczonych usług w związku z przyjętą stawką godzinową wyniósł 130,00 zł (6,5 godz. x 20,00 zł). Kwota środków dotacji celowej, z których zostały opłacone ww. usługi, tj. maksymalnie 60% kosztów realizacji zadania, wyniosła 78,00 zł (130,00 zł x 60%).

- nierzetelnym sporządzeniu Zapotrzebowań na środki z dotacji celowej przeznaczonej na realizację Programu,
- nieterminowym złożeniu Zapotrzebowania na środki dotacji oraz Sprawozdania z realizacji Programu,
- niewskazywaniu lub wskazaniu niekompletnych danych na dokumentach księgowych stanowiących podstawę dokonywania wydatków w zakresie wymogów określonych w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że *dowód księgowy powinien zawierać co najmniej: stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania,*
- braku sporządzenia na dokumentach finansowych opisu określonego w § 4 ust. 2 Umowy, tj. *opatrzenia na odwrocie każdego dokumentu księgowego, poświadczającego dokonanie wydatku, opłaconego w całości lub w części ze środków pochodzących z dotacji, pieczęcią Gminy oraz jej jednostki organizacyjnej realizującej Program oraz sporządzonym w sposób trwały opisem, zawierającym informację, z jakich środków wydatkowana kwota została pokryta oraz jakie było przeznaczenie opłaconej należności. Informacja ta powinna być podpisana przez osobę odpowiedzialną za sprawy dotyczące rozliczeń finansowych w ośrodku pomocy społecznej/centrum usług społecznych,*
- niewskazaniu na wyciągu bankowym, dotyczącym zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji danych określonych w § 2 ust. 5 Umowy, tj. *informacji w treści przelewu o przyczynie zwrotu i nr umowy, której dotyczy zwrot.*

Podsumowując wyniki kontroli, informuję Panią Burmistrz, że prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej przeznaczonych na realizację zadania własnego w ramach programu „Opieka 75+” – rok 2023 została oceniona **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.**

Uwzględniając powyższe, **zobowiązuję Panią Burmistrz** do podjęcia działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień poprzez:

1. Wykazywanie w dokumentach sprawozdawczych z realizacji Programu, danych zgodnych z rejestrami zrealizowanych godzin usług opiekuńczych.

2. Realizowanie usług opiekuńczych zgodnie z dziennym limitem określonym w decyzji Kierownika MGOPS.
3. Sporządzanie Zapotrzebowań na środki dotacji w oparciu o przewidywaną liczbę godzin usług opiekuńczych oraz stawki za godzinę świadczenia usług opiekuńczych, określoną w uchwałach Rady Gminy.
4. Składanie Zapotrzebowania na środki dotacji oraz Sprawozdania z realizacji Programu, z zachowaniem wymaganych terminów.
5. Wskazywanie na dokumentach księgowych, stanowiących podstawę dokonywania wydatków, dekretacji zgodnie z regulacją zawartą w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.
6. Sporządzanie na dokumentach księgowych, poświadczających dokonanie wydatku opłaconego w całości lub w części ze środków pochodzących z dotacji, opisu zawierającego informację z jakich środków wydatkowana kwota została pokryta oraz jakie było przeznaczenie opłaconej należności.
7. Wskazywanie na wyciągu bankowym, dotyczącym zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji danych określonych w Umowie.

W związku z nieprawidłowym rozliczeniem ilości godzin wykonanych usług opiekuńczych w ramach realizacji zadania oraz przekroczeniem dziennych limitów godzin świadczonych usług opiekuńczych określonych w decyzji Kierownika GOPS, na podstawie art. 169 ust. 1, 2 i 5 ustawy o finansach publicznych **zobowiązuję Panią Burmistrz** do zwrotu, w ciągu 15 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego na rachunek Wojewody, środków finansowych w wysokości 204,00 zł pobranych w nadmiernej wysokości wraz z odsetkami określonymi jak dla zaległości podatkowych, poczynwszy od dnia stwierdzenia nieprawidłowego naliczenia dotacji⁴⁵, zgodnie z zapisami § 2 ust. 7 i 8 Umowy.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Panią Burmistrz do przekazania w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

⁴⁵ Za moment stwierdzenia przyjmuje się dzień otrzymania niniejszego dokumentu.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/